

OBRTNI VESTNIK

Strokovni list za pozidigo in napredek obrtništva Dravske banovine.

„OBRTNI VESTNIK“

Izhaja tedensko in sicer vsak petek ter stane:

celoletno . . . . . Din 40—
polletno . . . . . Din 20—
posamezna številka . . . Din 1—

Glasilo „Zveze obrtnih zadrug v Ljubljani“, „Splošne zveze obrtnih zadrug v Mariboru“ in obrtnih društev Dravske banovine.

Uredništvo in upravljanje: Ljubljana, Beethovnova ulica 10.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Ponatiski dovoljeni le z navedbo vira.

Štev. pri poštni hranilnici, podružnici v Ljubljani 10.860.

XIV. letnik.

V LJUBLJANI, dne 24. aprila 1931.

Štev. 17.

Monstre-proces proti pekom

V ponedeljek 20. t. m. je sedelo na zatožni klopi pred ljubljanskim okrajnim sodiščem 48 pekovskih mojstrov, ki so bili ovadeni, da so prodajali kruh po pretiranih cenah (§§ 8 in 9 zakona o pobiranjih draginje), obenem pa tudi zato, ker se niso hoteli držati naredbe banske uprave, s katero so bile določene cene kruhu (§ 382 kaz. zak.).

Po celodnevni razpravi, ki se je vršila radi velikega števila obtožencev v porotni dvorani, je ob 18. popoldne razglasil sodnik sodbo. Dva ovadena sta bila oproščena, vsi ostali pa so bili kaznovani pogojno z denarno kaznijo od 2400 do 170 Din, ali v slučaju nezterljivosti na zapor od 24 ur do 3 dni.

Obsodba je bila izrečena samo zaradi delikta po § 382 kaz. zak., t. j. zaradi kršitve cen, kakor jih je predpisala banska uprava, ne glede na to, ali so prekoračili dopustni dobiček ali ne.

Razprava o obtožbi, češ da so peki kršili zakon o pobiranjih draginje, je bila preložena in se bo nadaljevala, ko bodo peki dopolnili svoje kalkulacije tako, da se bosta mogla oba pozvana izvedenca izjaviti.

Ali so peki res zahtevali pretirane cene za kruh, bo torej sodišče razsodilo šele na prihodnji razpravi.

Sodbo bomo objavili šele potem, ko pride končna odločitev tudi v drugem delu ovadbe. V naslednjem navajamo samo kratko predzgodovino maksimiranja cen po kr. banski upravi v Ljubljani, ki je dovedla peke na zatožno klopi.

Leta 1928. sta oba velika župana mariborske in ljubljanske oblasti sporazumno s pekovskiimi organizacijami, Zbornico TOI in predstavnikami mest in tržnih uradov Ljubljane, Maribora in Celja ter konzumentov določila, da sme cena kruhu prekoračiti dnevno ceno moke pri veletrgovcih največ za 1 Din pri kg. Tega dogovora so se peki strogo držali. V decembru 1930 je banska uprava ta ključ razveljavila, češ da so cene moki tako padle, da morajo peki še dalje znižati cene kruhu. Sklicala je obenem na dan 15. decembra 1930 anketo, h kateri je povabila zastopnike pekovskih organizacij, mestno načelstvo v Ljubljani in Zbornico TOI. Na tej anketi so zastopniki pekov predložili točne podatke o kalkulaciji, oprte z dokumenti ter opozorili, da krušnih cen ne morejo znižati pod dotodaj veljavni ključ, ker bi bili sicer v nevarnosti, da bodo morali kruh prodajati v izgubo in v lasten gospodarski polom. Pri tej priliki se je opozarjalo tudi na številne konkurence pekov v celjskem in ljubljanskem okolišju, ki dokazujejo, da so bile že dotodanje cene nevzdržne in nemogoče za pekovske obrtnike. G. podban dr. Pirkmajer je izjavil, da kalkulaciji pekov ne more ugovarjati, da pa je kljub temu ne more upoštevati, češ da je končni efekt obratovanja vendarle drugačen. Pri tem je mimogrede kazal tudi na gostilničarje. Opiral se je na kalkulacijo, ki jo je predložil zastopnik pekarnе banske bolnice v Mariboru, kateri so zastopniki pekov seveda ugovarjali, ker ni upoštevala režijskih postavk, s katerimi morajo računati pekovski obrtniki. Anketa je bila zaključena z izjavo g. podbana, da se bo cena kruhu določila tako, da se k ceni moke približe 1 Din, za ceno moke pa vzame dnevna cena na zagrebški borzi. Na pripombo, da srednji, osobito pa mali peki pri teh cenah ne bodo vzdržali in da jih bo mnogo propadlo, so peki dobili odgovor, da se bo šlo preko tega z etanom; bodo pa ostale samo velike pekarnе, ki bodo zmogle to ceno.

Banska uprava je izdala nato dne 23. XII. 1930 naredbo, glasom katere se določa cena kruhu 4— oziroma 3.50 Din na kg. V drugem odstavku te naredbe se določa, da bodo v bodoče pri določevanju cen kruha merodajne dnevne cene moki na zagrebški borzi.

Da so se peki zaključka ankete in določevanja cen na bazi zagrebških borznih cen za moko kljub ugovorom držali, da se pa po njihovem mnenju ravno oblastva niso prilagodila izpremembam v cenah moki, bo razvidno iz naslednjega:

Ko so pekovske zadruge omenjeno bansko naredbo priobčile posameznim pekom, so slednji znižali cene kruhu. Toda zadruge so kmalu dobile od vseh prizadetih članov pritožbe, da peki s temi cenami ne morejo izhajati, ker so se cene moki začele dvigati in prosijo, da zadruge ukrenejo potrebne korake za primerno zvišanje cen kruhu. Radi tega se je po sklepu odbora pekovske zadruge v Ljubljani podala deputacija h g. banu in mu sporočila težko materijelno stanje pekov, ga opozorila na izpremembo cen moki ter obvestila o sklepu zadruge, da se cene kruhu zvišajo od 18. II. 1931 dalje na 4.50 oziroma 3.75 Din. G. ban je deputaciji sporočil, da bo zadevo še proučil. Dne 18. II. 1931 so nato peki zvišali cene kruhu. Banska uprava pa ni sklicala niti ankete za novo normiranje cen kruhu, niti ni izdala novega cenika, četudi so cene moki na zagrebški borzi poskočile in bi bilo z ozirom na izjavo g. podbana ob priliki decembrske ankete pričakovati. Ker so peki sami prilagodili cene ključu 1 Din na en kilogram moke po zagrebški borzni ceni, je kr. banska uprava smatrala to za samovoljno kršenje banske uredbe ter je vložila pri sodišču ovadbo proti prizadetim pekom.

Ker so pekovski obrtniki bili vedno lojalni in mirni državljanji, se je javnost zelo čudila, da bi se naenkrat korporativno upirali vladni naredbi in da mora sodišče kazensko postopati proti njim. Do tega koraka pa je peke privedla samo skrajna sila in zavest, da go-

spodarsko ne morejo več vzdržati določenih cen in da se ravnajo itak po ključu, ki ga je na anketi določil sam g. podban. Bili so tudi v dobri veri, da banska naredba sploh še ni pravomočna, ker so za davne vložile proti njej pritožbe na pristojno ministrstvo in da se jim je zaenkrat še ni bilo treba držati.

Razlogi, katere so obdolženi peki v svoj zagovor navajali pri sodišču, so zelo tehtni in v kratkem sledeči:

Kr. banska odredba je bila izdana na temelju § 8. zakona o pobiranjih draginje v zvezi s § 5. pravilnika k temu zakonu. Temelji pa tudi na čl. 65. in 66. zakona o notranji upravi. Ako se točno pregleđa zakon o pobiranjih draginje, ta nikjer niti z besedico ne daje upravnim oblastvom pravice, da maksimirajo cene nujnim življenjskim potrebščinam. Zato je opravičeno, smatrati, da je kr. banska uprava prekoračila svoj delokrog, ko je izdala tako naredbo. Tudi sklicevanje na čl. 65. in 66. zakona o notranji upravi je neutemeljeno, ker določata oba člena za oblastva le splošne smernice, da so poklicana čuvati javne interese in skrbeti za občo blaginjo ter mir v državi. Pekovski obrtniki so gornje informacije prejeli od znanih strokovnjakov — upravnih juristov —, ki so izjavljali, da smejo upravna oblastva posegati v lastnino in v razpolago s privatno lastnino le na podlagi in v okvirju veljavnih zakonov. Banska naredba se sicer ne sklicuje na § 51. obrtnega reda, po katerem bi sicer imela pravico maksimirati cene, toda ta določba velja le za izjemne prilike n. pr. vojno, lakoto, nemire itd.

Če bi pa tudi bilo to stališče pekov nepravilno, pa so smatrale pekovske zadruge, da ne kršijo s povišanjem cen kr. banske naredbe, ker so cene moki na zagrebški borzi v relaciji povišanja poskočile, kar naj pokaže sledeči račun:

Dne 23. XII. 1930 je veljalo 100 kg bele moke št. 0 na zagrebški borzi 290 Din, dne 18. februarja 1931 pa 320 Din, torej bi morala biti cena belemu kruhu

$$290 : 400 = 320 : X$$

$$X = 4.42$$

ali približno 4.50 Din. Po istem računu bi smeli peki zvišati cene črnemu kruhu na 4 Din, toda so zvišali samo na 3.75 Din, da se ni kršila skupna relacija črnega in belega kruha. Peki vendar niso mogli pričakovati, da bo kr. banska naredba po tem ključu sama odredila cene v bodoče, ker bi morala dnevno službeno iste objavljati na podlagi dnevnega kurza moke na zagrebški borzi.

Peki so sodišču predložili točne račune glede svojih režijskih stroškov, na podlagi katerih izhajajo, da bi po banski naredbi prodajali kruh v izgubo. Zato so smatrali, da so s kršenjem te naredbe, če je tako kršenje sploh podano, odvrnili samo neposredno nevarnost, ki preti njih premoženju in gospodarskemu obstanku. Zato so se peki tudi zagovarjali, da v smislu § 25. kaz. zak. niso kaznjivi, ker ta določba izrecno poudarja, da odpade kaznivost, če je kdo storil kaznjivo dejanje le zato, da odvrne od sebe in od svoje rodbine nevarnost za življenje, čast ali imovino.

Sodišče gorenjih razlogov ni upoštevalo ter svojo razsodbo kratko utemeljuje, da ima banska uprava v smislu čl. 65. o notranji upravi pravico do izdajanja tarif. Ker so pa peki določeno maksimiranje krušnih cen prekoračili, so krivi in so bili pogojno obsojeni na 840 — 2400 Din, in sicer za dobo enega leta. Peki so proti tej sodbi vložili priziv iz gorenjih razlogov.

Kdor pozna razmere v obrtniškem stanu ve, da je zagovor pekovskih obrtnikov resničen in pravičen. Obrtnikom preti resna nevarnost, da ne zmorejo prodajati po odrejani ceni in posledica tega bo, da bo veliko in sicer v prvi vrsti majhnih in srednjih obratov moralo zapreti svoje obratovalnice. Ze danes izjavljajo trgovci z moko, da bodo ustavili vsako kreditiranje, ako obvelja še nadalje omenjena banska naredba. Zato je sklicanje ponovne ankete nujno potrebno in apeliramo na uvidevnost oblasti ter merodajnih faktorjev, da objektivno proučijo želje in težave pekovskih obrtnikov. Interes države ni, uničiti pekovski obrtni stan, ki je vedno točno izpolnjeval svoje državljanske dolžnosti. Osobito pa je že iz splošnih narodnogospodarskih razlogov treba skrbeti, da ne propada mali obrtnik. Vse moderne države, ki so vodile pametno in modro gospodarsko politiko, so smatrale politiko srednjega stanu za najboljšo ter so skrbale in podpirale obrtništvo. Uverjeni smo, da bodo prodrla ta gospodarska načela tudi pri naših merodajnih činiteljih, ki se lahko na vsak korak prepričajo, da bi bila ravno Dravska banovina brez obrta, osobito srednjega in malega, pokrajina, izsejavanja in revščine.

Opravili bomo sami!

(V odgovor »Obrtniškem Vestniku« iz Zagreba).

Načelna borba o vprašanju sistema kamor med slovenskim obrtništvom je dala povod nekemu »C.« da se spodtika nad zadržanjem »Obrtnega Vestnika« ker noče razpihavati strasti in širiti prepričanj v tej borbi. Dela se, kakor da bi bil on edini, pri katerem bi morali iskati pouka in modrosti, kako se nam je ravnati. Dobro so nam znane take manire in mentalitete.

Je to ponekod že v krvi in zato jemljemo na račun zlobnosti, temveč bolj neke naivne megalomanije in nevednosti. Gospod »C.« bi storil sebi samemu boljše uslugo, ako bi ne govoril o »slovenačkim drugovima«, ko sam — kakor izgleda — sploh ni obrtnik. Raje naj bi se brigal za to, da bo čistejši pred lastnim pragom in da se preneha že enkrat z mentaliteto in navado, da je rešitev vsega samo v polemiziranju, debatanju, hujskanju, prepiranju in papirnitim rezolucijoniranju. To po našem ukusu ni, ker smo pač navajeni na stvarno in ustvarjajoče, četudi trdo delo. Trdi naša borba se ne spremlja s hreščecimi fanfarami in puhlimi besedičenjem in polemiziranjem. Tudi pri borbi smo tihji, ker jo vzamemo resno, stvarno in gremo pač radi bolj globoko. Za kar pa se odločimo, to tudi držimo.

Ustvarili smo si svojo obrtniško organizacijo, ki se zaveda svoje tradicije, solidnosti in ogromne važnosti za obrtnika; ni nikakor samo na papirju in od danes do jutri, da bi se smela razbiti radi spora za ločene ali skupne komore. Mi imamo svoje staro stanovsko glasilo, ki se zaveda svoje kvalitete in pomena in ne bo tofistično neplodno polemike takrat, kadar bi to škodovalo višjim interesom obrtnega stanu. Kako se mu je ravnati v kritičnih časih, ko je na tehtnici velevažno in usodno vprašanje za obrtništvu, katerega interese zastopa, bo vedelo samo in bo hodilo iskati nasvetov k kakemu »C.«. Kar se pa tiče borbe za sistem zbornic (komor) pa se slovensko obrtništvu dovolj zaveda dalekosežnosti in resnosti tega vprašanja, da bo znalo to borbo izboriti na način in v oni smeri, kakor bo smatralo samo za primerno.

Pustite nas zato v miru, ne sejte razdora in sovraštva in pometajte pred svojim pragom! Dovolj smo zreli, da bomo pred svojim pragom lahko pomedli sami brez vas.

Milko Krapež, načelnik Zadruga urarjev, zlatarjev in optikov v Ljubljani.

Kakšne naj bodo zbornice?

Glede tega važnega vprašanja smo danes obrtniki na nejasnem, oziroma na dvojnem ptihi. Nekateri obrtniki stojijo na stališču iz leta 1928., nekateri pa še iz leta 1929.

IV letu 1928. je bil del obrtnih organizacij, ne da bi se s tem važnim vprašanjem globokeje bavilo, kratkoma ločene zbornice, ostale pa so se zavzele za skupne zbornice. Ko pa je prišel prvi izvod novega obrtnega zakona Zvezi obrtnih zadrug na vpogled in ko je zvezni odbor vsestransko pregledal in prebršal vsebino, je bilo sklenjeno, da se skliče zbor zadrugnih načelnikov iz vseh krajev. Ti naj bi predelali točko za točko ter končno napravili sklep.

Zveza obrtnih zadrug je dne 24. aprila 1930 sklicala sestanek vseh načelnikov, katerih je bilo 70, med temi tudi nekateri iz Štajerske. Obravnavali se je točko za točko o snutek novega obrtnega zakona in se je končno soglasno sklenila resolucija z desetimi točkami, v katerih so bile vsebovane glavne zahteve obrtništvu. Med temi načelnimi zahtevami je bil tudi soglasen sklep, da se predstavniki vseh zastopanih zadrug odločno izrekajo za to, da naj bodo v bodoče zbornice skupne. Sklenilo se je poslati na konferenco obrtniških združenj v Beograd dne 25. aprila 1930 gospode Reberka, Pičmana, Mihelčiča, Vidmanja in Krapeža z izrecnim naročilom, da ne smejo popustiti niti za las.

To nalogo smo odposlanci izvršili. Danes, ko smo tik pred uveljavljenjem novega obrtnega zakona, so nekateri obrtniki naenkrat drugiče mnenja, to se pravi za ločene zbornice, pri čemer nočemo očitati, da bi bilo to ravno pod vplivom Zanatske banke.

Tovariši obrtniki! Če smo to stališče soglasno in enodušno zavzeli dne 25. aprila 1930 in če se je sedaj na ponovno vprašanje pisмено do dne 11. aprila 1931 izreklo 48 zadrug za skupne zbornice in z istim dnevom 18 za-

drug za ločene zbornice, je čisto naravno, da se mora iz tega napraviti za ključek, da je večina za skupne zbornice. Ne gre, da bi se razburjali duhovito delala zdražba in razdor v zvezni organizaciji, katero smo s težkimi dolgoletnim trudom in z velikimi žrtvami spravili vsi skupaj v tako lep sklad.

Naj še pripomnim, da se je Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, graverjev in pasarjev, katera šteje 83 članov in je bila ustanovljena leta 1888., izrekla leta 1928. in leta 1931. za skupne zbornice in to stališče sem moral tudi jaz kot načelnik dosledno zastopati.

Če se bode pa zakonodaja izrekla za eno ali drugo vrsto zbornic, se bomo pač morali ukloniti, naj si bomo večina ali pa manjšina. Kajti v Dravski banovini mahajajoči obrtniki nismo še Jugoslavija; smo pač en del velike obrtniške družine v Jugoslaviji.

Toda, dragi tovariši, nekaj drugega pa drži. Po teh ptihi ne smemo več hoditi naprej, kajti lahko se zgodi, da bomo radi tega prepira utrpeli še veliko škodo, kakršne se radi sistema zbornic pač ne izplača imeti.

Zato proč s to neplodno borbo in razdorom in podajmo si roke k složnemu delu za velike interese obrtnega stanu, za katere se bomo uspešno mogli boriti le, če bomo složni.

Sloga jači, nesloga tlačil!

Prva kranjska tovarna
biskvitov, desertov, keksov in napolitank
A. KERN
Kranj

Tek. rač. pri Hranil. in posojil. v Kranju
št. 11.693

Kranj, dne 20. 4. 1931.

P. n.

Uredništvo »Obrtnega Vestnika«
Ljubljana.

Prosim, da takoj v prihodnji izdaji Obrtnega Vestnika objavite moj dopis, katerega prilaganj, seveda nič spremaniti, temveč ravno tako, kot ga Vam pošiljam jaz.

Z odličnim spoštovanjem

A. Kern d. z. o. z.

tovarna keksov, desertov in napolitank
Kranj.

Adolf Kern l. r.

Priporočeno.

Da se Vi, g. Lenarčič potegujete za skupne zbornice, je to gotovo Vaše lastno prepričanje, kakor je tudi slobodno naše prepričanje, da se potegujemo za samostojne ločene zbornice. V tem pogledu ne smemo gojiti drug proti drugemu nikakega sovraštva. Da pa pišete med drugim, v postopanju našega prezaslužnega večletnega zadr. načelnika, uredništvo, zato pa nikakor našega pisanja ne moremo odobravati in hočemo tu Vam in čitateljem lista natočiti čiste in do pičice resničnega vina, ker hočemo biti značajni in hočemo s tem popraviti krivico g. L. Rebolju, katero ste Vi v tem članku njemu storili.

Kot soudeleženec občnega zbora potrdim, da ste Vi, g. Lenarčič stavili pismen predlog za odpravo tečajev, katere prirejajo razni prodajalci šivalnih strojev in s tem škodujejo mnogo šiviljskemu obrtu.

Na ta Vaš predlog ste dobili od g. načelnika Reberka odgovor, da je zveza že pokrenila v tem potrebne korake, da se pa ne da nič napraviti, ker imajo po neki naredbi prodajalci šivalnih strojev pravico prirejati take tečaje. Ob tej priliki je tovariš Rebolj, izročil g. Reberku tozadevni dopustni odlok, katerega je g. načelnik prečital, iz katerega pa je bilo razvidno, da imajo prodajalci šivalnih strojev prirejati omenjene tečaje že iz leta 1850. glasom cesar. naredbe drž., zakona št. 309, in s tem je odpadel Vaš tozadevni predlog, ker je bilo ugotovljeno, da se proti postavno dovoljenim tečajem, četudi so v kvar šiviljskemu obrtu, ne da nič napraviti.

To in nič drugega ni g. Rebolj zavzel. Vprašam Vas g. Lenarčič, ali je tovariš L. Rebolj, s tem, da je ta odlok pokazal napravil kako krivico? da ga sedaj zakrinkujete in mu predbacivate nekorektnost? in s tem škodujete ugledu, katerega si je mnogoletni zaslužni načelnik in kot prvobornik na Gorenjskem za boljše bodočnost obrtništvu vsestransko pridobil.

Četudi obrtnik in trgovec, in četudi je trgovec s stroji, je minulo leto on prvi napravil na tuk obrtno oblast v imenu zadruga pritožbo, proti neki tvrdki, katere take tečaje že mnogo let prireja, ter je na to naša zadruga dobila od tam odgovor, da zadruga ni legitimirana potegovati se za posamezno šiviljstvo.

S tem sem dokazal Vam g. Lenarčič korektno postopanje tovariša Rebolja na eni strani, na drugi pa sem podučil čitatele Obrtnega vestnika o resničnosti izvajani. Vse to pa sem hotel in storil zato, ker smelo trdim, da se v obrtnih problemih, za pridobitev napredka v prostosti in samoodločbi obrtnika, tovariš Rebolj lahko meri z marsikaterim sotovarišem, četudi je poleg obrtnika tudi trgovec.

ADOLF KERN l. r.

Pripomba uredništva:

Priobčili smo ta članek iz lojalnosti nespremenjen, dasi bi bil potreben popravka jezikovno, pa tudi drugače. Opozarjamo pa, da bomo odslej načeloma zavrnili vsak dopis, naj bo od te ali one strani, ako se bo proti najprimitivnejšim pravicam uredništva postopalo s takim terorjem. To velja osobito onim, ki pišejo v naš list polemične prepirljive članke zaradi zbornice, ki se pa našemu vabilu niso odzvali takrat, ko smo jih prošili, naj napišejo kaj strokovnega in zanimivega.

Konzorciju »Obrtnega Vestnika«.

Ni nam vseeno, ako se je zadnji čas začelo zopet skoro po nepotrebnem izigravati malega obrtnika, kakor vedno v borbi. Tako je pa pričelo sodobno s tem izkoriščanjem tudi neko nepričakovano zavzemanje od strani oseb, katerim — vsaj kakor smo že večkrat čuli na tem mestu — ni bil blagor malega obrtnika največ mar. Saj smo čuli večkrat izraze ravno od onih, ki se sedaj postavljajo ob nje stran, da so oni tisti, ki ne spadajo v našo sredo in na čelo mest, ki jih zavzemajo. Zato, obrtnik, ne pusti se vloviti niti sedaj, niti kdaj pozneje. Dosti je, če si se dal do danes izigravati, dasiravno si imel po velikem 6. januarju veliko zaupanje, da se dela res v smislu tega velikega dne. Ali danes stojiš razočaran, ker moraš slišati in čitati izjavi tistih tvojih vodilnih mož, ki si jim vse zaupal, da delajo proti tebi, ker kršijo s tem, da hočejo ločiti tebe od ostalih sotovaršev v državi, ta veliki dan, katerega so tako ponosno s povzdignjenimi prsi rabili za lepotečenje sedaj razkrinkanega delovanja. Ti veš, da je bilo veliko tega početja v škodo nam vsem in zato zaupaj danes v sebe in v našo skupno veliko jugoslovensko moč obrtništvu. One pa vprašaj, če jim je blagor samo to, »ampak zmagal, potolkel sem ga pa le«; nas vse pa tolčejo le oni, ki se danes za nas zavzemajo. Take primere bom navedel v prihodnji izdaji, ako bom videl, da je naše stanovsko glasilo nam vsem na razpolago. V nasprotnem pa se, dragi tovariš, vprašaj sam, kdo si ti obrtnik.

Ivan Gogala, krojač itd. na Jesenicah.

Ivan Mihelčič st., Ljubljana.

Skupne ali ločene zbornice.

Kot sedanji upravnik »Obrtnega vestnika« se oglašam tudi jaz o tem vprašanju. Nimam namena razburjati duhov; povedati hočem le nekaj dejstev.

Kot načelnik Strokovne zadruga koncesijoniranih elektrotehnikov za Dravsko banovino in odbornik Zveze obrtnih zadrug sem bil pozvan, naj se udeležim kongresa obrtniških korporacij, ki se je vršil v novembru 1929. v Slavonskem Brodu, na katerem se je razpravljalo glede novega obrtnega zakona in tudi glede vprašanja samostojnih obrtniških zbornic. Na tem kongresu je bilo zastopano obrtništvu iz vse države, po številu 66, iz Slovenije nas je bilo 5. Poudarjati moram, da so bili vsi zastopniki za samostojne obrtniške zbornice, razen nas Slovencev.

Slični kongres se je vršil aprila meseca 1930 v Beogradu, na katerem nas je bilo okrog 80. Tudi na tem kongresu se je razpravljalo o samostojnih obrtniških zbornicah in smo zopet Slovenci zagovarjali stališče za skupne zbornice. Omeniti pa moram, da sem že v Slavonskem Brodu, kakor pozneje v

Beogradu poudarjal našim zastopnikom, da je mnenje to: Če se ustanovi samostojne obrtniške zbornice popolnoma avtonomno za posamezne banovine, bi bilo na vsak način bolje za obrtništvu iz razloga, ker se v skupnih zbornicah večkrat križajo interesi med obrtnikom in trgovcem ali med obrtnikom in industrijcem.

L. 1928 je izdala Zveza obrtnih zadrug okrožnico na posamezne zadruga, da naj se izjavijo, če so za skupne ali ločene zbornice. Takrat se je izjavila naša zadruga, t. j. zadruga elektrotehnikov, za ločene zbornice. Letos je ponovno razposlala Zveza okrožnico na zadruga, da naj se zopet izjavijo o skupnih ali ločenih zbornicah, na katero je naša zadruga podala enako izjavo.

Nimam namena delati kakšno propagando za skupne ali ločene zbornice. Poudarjam pa samo eno: Če se dela v naši državi za izenačenje zakonov, bodo v vsej državi ali skupne ali pa ločene zbornice. Sigurno se ne bo napravil poseben zakon samo za Dravsko banovino. Moje zasebno mnenje je, da imamo veliko več važnejših vprašanj, katere naj bi reševali; kajti vprašanje skupnih ali ločenih zbornic se bo rešilo na drugem mestu.

Tovariši - obrtniki! Opozarjam vas, da nikar ne razdirajmo naših obrtniških organizacij radi skupnih ali ločenih zbornic.

Dimnikarski mojstri in zbornice

Ljubljanska obrtna strokovna lista sta prinesla stvarno ugotovitev posameznih izjav obrtnih zadrug o zbornicah.

Ljubljanska dnevnikarja sta pred časom prinesla kritiko o postopanju dimnikarske zadruga za ali proti skupnim zbornicam. Oba strokovna obrtna lista v Ljubljani zopet ugotavljata, da je zadruga dimnikarjev za ločene zbornice, objavljena na prvem mestu.

Na zadnji odborovi seji se je o tem vprašanju razpravljalo. Od strani načelstva nam je bila podana izjava, da je bila pač njihova izjava za ločene zbornice pač formalnega značaja in samolastna, ker ni o tem sklepal niti odbor in ne redni občni zbor. Sklenilo se je soglasno, da bo o tem važnem vprašanju odločeval le redni občni zbor, ki se bo vršil v najkrajšem času. Apeli ramó na načelstvo in na zadrugne člane, da proučijo to velevažno vprašanje preden se odločijo.

Rogel in Lipnik, l. r.
dimnikarska mojstra.

Kaj je novega?

Borzo poročilo. V prošlem tednu so veljale tuje valute v dinarjih in sicer: Berlin (nemška marka) 13.54, Budimpešta (madžarski pengő) 9.92, Curih (švicarski frank) 10.95, Dunaj (avstrijski šiling) 7.99, London (angleški funt) 276.35, Newyork (dolar) 56.76, Pariz (francoski frank) 2.22, Praga (češkoslovaška krona) 1.68, Trst (italijanska lira) 2.97.

Ljubljanska podružnica Zanatske banke je začela poslovati v prostorih znane Zidarjeve hiše na Dunajski cesti (poleg Bavarskega dvora), vendar bo — kakor čujemo — svečano otvorjena šele v maju!

O novem obrtnem zakonu bo po vseh, ki smo jih prejeli, razpravljaj vrhovni zakonodajni svet v ponedeljek, ko se bo vršila prva seja.

Železnica Št. Janž—Sevnica se bo gradila že v najkrajšem času, ker je ministarstvo za promet že razpisalo gradnjo te 12-kilometerske proge, za katero je treba vložiti gradbene ponudbe do 15. junija.

4000 delnic Banke za izravnano mednarodnih plačil (reparacijska banka) dobi naša Narodna banka pod pogojem, da se zakonsko stabilizira jugoslovenska valuta.

Izprememba predpisov o plačilu prometnega davka pri poštnih pošiljkah, ki se je izkazal za daleko previsok, se namerava po poročilih iz Beograda izvršiti že v najkrajšem času ter so gospodarske zbornice tozadevno stavile predloge finančnemu ministarstvu.

Tvrdka »Bat'a« d. d. kaznovana!

Kakor razvidno iz poročila v »Obrotnem vestniku« z dne 10. aprila t. l. št. 15, so čevljarji mesta in okolice Maribora na svojem sestanku dne 7. aprila sklenili napraviti na obrtno oblastvo I. stopnje (mestno načelstvo) v Mariboru pritožbo proti tvrdki »Bat'a« d. d. v Mariboru radi prestopka po § 32. zakona o pobijanju nelojalne konkurence, ker je tvrdka »Bat'a« d. d. izdala ter med občinstvom mesta in okolice razdelila na tisoče letakov z besedilom: »Popravljamo pekte danes in jutri zastoj, tudi takih čevljev, ki niso pri nas kupljeni. Izkoristite to našo uslugo! Obiščite nas! Bat'a«.

Dne 8. aprila je posebna na sestanku izvoljena deputacija, obstoječa iz načelnika zadruga g. Krajčerja in odbornika g. Suliča pod vodstvom tajnika Zbornice TOI g. dr. Pretnarja izročila županu mesta Maribora g. dr. Juvanu pritožbo, v kateri je opisala nelojalno postopanje omenjene tvrdke. Dne 14. aprila pa je prejela zadruga od mestnega načelstva sporočilo, da je bil poslovodja tvrdke »Bat'a« d. d. dne 10. aprila kaznovan po § 34. zakona o pobijanju nelojalne konkurence na Din 2500.— denarne globe, oziroma 5 dni zapora.

S tem so čevljarji mesta in okolice Maribora dobili zadoščenje vzhic temu, da kazni ni tako izpadla, kakor svoječasno v Zemunu. Saj ne gre toliko za ostro kazni, temveč se posebno za princip, da inozemska tvrdka »Bat'a«, ki hoče ubiti domačino vidi, da tudi neumni jugoslovanski čevljarji razumejo zakon, ter si ne bodo pustili z lahka izvit iz rok vse delo in vse stranke, ki so jih imeli dosedaj. Pokazali so s tem tudi, da tvrdka »Bat'a« ne sme in ne more napraviti v naši državi kar hoče in kar si požeji, kakor da bi bila v kaki koloniji, kjer so domačini brezpravne pare ter prosila, da se zašči že itak do skrajnosti gospodarsko oslabiljeni čevljarski stan.

Čevljarji mesta in okolice Maribora, ki so z ustanovitvijo Bat'ine delavnice in popravilnice (knaparnice) že itak uničeni, bodo pa zato zasledovali vsako kretinjo te inozemske tvrdke ter se poprijeli vsakega sredstva in rešilne bilke, ker so danes v enakem obupnem položaju, kakor oni, ki se utaplja.

Da pa tvrdka »Bat'a« ne bode naštetela samo v Mariboru ono nasprotstvo, na upravičen odpor in obrambo v sili, opozarjamo v našem, kakor tudi v interesu vseh čevljarjev Dravske banovine, da v enakih primerih napravijo iste korake tudi vse čevljarske, oblačilne in skupne zadruga, da se štiti pravica članov-čevljarjev. Če pa bi se v Vaših vrstah našel mojster, ki bi hotel skupno z Bat'o konkurirati, kakor je to storila tvrdka Arab in Badjak v Mostaru, potem treba, da se toži oba, ker je potem nele Bat'a sam, temveč tudi Vaš član hotel uničiti ostale čevljarje.

Tovariši! Poslužujte se zakona o pobijanju nelojalne konkurence, ker je bil kakor nalašč ustvarjen za uspešen lek proti Bat'ovi nelojalni konkurenci. Kralj. banska uprava Dravske banovine v Ljubljani pa se naproša, da na priziv poslovodje tvrdke »Bat'a« v Mariboru da temu gospodu še krepkejšo lekcijsko, da se bo naučil spoštovati jugoslovanske zakone; kajti prepričani smo, da se skuša otresti kazni in nadaljevati svojo nelojalno konkurenco tako dolgo, da uniči zadnjega čevljarja, kakor se je to zgodilo že v lastni domovini Českoslovaški.

Krajčec Anton.

Pridobivajte našem listu vedno nove naročnike!

Tečaj in predavanja.

Ljudska univerza za obrtniške vajence

Zveza obrtnih zadrug v Ljubljani priredi v ponedeljek, dne 27. aprila 1931 ob pol 7. uri zvečer v dvorani Okrožnega urada za zavarovanje delavcev na Miklošičevi cesti št. 20, XVIII. vajensko predavanje. — Predava gospod profesor Janko Mlakar, o temi: »Naše planine« s skioptičnimi slikami. — Vstopnina je prosta. — Vabljeni so tudi obrtniški mojstri in pomočniki. — To predavanje, ki bi se moralo vršiti že dne 20. t. m. je bilo vsled tehničnih ovir preloženo na 27. t. m.

Tečaj za avtogensko varjenje v Celju. Zavod za pospeševanje obrta Zbornice TOI namerava prirediti v Celju tečaj za avtogensko varjenje. Vršil bi se 14 dni celodnevno v maju, to pa le pod pogojem, ako bo zadostno število udeležencev. Tečaj bi bil za začetnike, ako pa se prijavi zadostno število že izurjenih varilcev, se bo vršil mesto začetniškega dopolnilni tečaj, v katerem se bode poučevalo in vežbalo samo kompliciranije varjenje osobito varjenje s plemenitejšimi kovinami. Obrtnike, obrtniške pomočnike in tovarniške kovinarske profesionaliste, ki bi se želeli udeležiti tečaja, vabimo, da se nemudoma prijavijo ter navedejo, ali so začetniki, ali pa so že izvežbani v varjenju, kje so se izvežbali in koliko časa vare. Prijave je poslati Obrtnemu društvu v Celju najkasneje do 28. aprila t. l. V primeru, da bi ne bilo zadostnega števila udeležencev za celjski tečaj, se bo vršil mesto tega tečaja za že izvežbane varilce v Mariboru. Prijavitelci naj zato tudi navedejo, ali bi bili pripravljeni v tem primeru obiskovati mariborski tečaj.

Iz organizacij.

Občne zbornice imajo te-le zadruga: Dne 26. aprila: Zadruga krojačev in krojačic v Ribnici ob 1. uri popoldne v občinski dvorani v Ribnici.

Dne 26. aprila: Kolektivna obrtna zadruga na Jesenicah, ob 3. uri popoldne v salonu restavracije Mesar na Jesenicah.

Dne 26. aprila: Zadruga rokodelskih in sorodnih obrtov v Železnikih, ob pol 2. popoldne v osnovni šoli.

Dne 3. maja: Skupne obrtne zadruga za občine Trata, Oslica, Poljane in Javorje ob 10. uri popoldne v Gorenji vasi.

Čevljarska zadruga v Ljubljani namerava interesantom, da se bo vršila pomočniška izkušnja dne 3. maja t. l. in ne 26. t. m. kakor je bilo prvotno objavljeno. Tozadevne prijave se sprejema najkasneje do 29. aprila 1931. v zadrugi pisarni Hrenova ulica 4. — Načelstvo.

Vabilo na 1. redni občni zbor »Obrtniškega društva v Ljubljani«, ki se bo vršil v soboto, dne 25. aprila 1931, ob pol 8. uri zvečer v prostorih restavracije »Zvezda«, Kongresni trg, Ljubljana. Dnevni red: 1. Nagovor in poročilo načelnika. 2. Čitanje zapisnika ustanovnega obnege zbornice. 3. Poročilo tajnika. 4. Poročilo blagajnika (računski zaključek). 5. Poročilo preglednikov računov. 6. Določitev članarin za leto 1931. 7. Volitev odbora. 8. Raznosterosti. — Odbor.

OBČNI ZBOR ZADRUGE ČEVJARJEV V LJUBLJANI

Zadruga čevljarjev za sodni okraj Ljubljana je imela svoj redni letni občni zbor dne 22. marca 1931 pod predsedstvom načelnika g. Perdana ob udeležbi 123 članov ter zastopnika Zbornice TOI g. dr. Pretnarja, Zveze obrtnih zadrug g. Milka Krapeža in Urada za pospeševanje obrti g. Josipa Steinmana.

Predsednik g. Perdan je otvoril občni zbor s pozdravom navzočih ob 10. uri popoldne in se predvsem spomnil umrlih članov gg. Franca Szantnerja, Iv. Gačnika in Viktorja Hönigmana. Dalje je poročal, da je koncem leta 1930. štela zadruga 308 članov, ter imela vpisanih 155 pomočnikov in 85 vajencev. Prejetih je bilo 270, odpisanih pa 457 dopisov. Podrobno je poročal tudi o številnih protestnih zborovanjih proti ustanovitvi tovarne »Bat'a« v Jugoslaviji in o vloženih pritožbah proti podelitvi obrtnega lista omenjeni tvrdki. Dosegla je, da je

banska uprava z odlokom z dne 15. VII. 1930 št. VIII. No 2579-1 razveljavila »Bat'ic« obrtni list za čevljarsko stroko in na pritožbo je upravno sodišče v Celju potrdilo z razsodbo z dne 8. X. 1930 razveljavljenje. Mestni magistrat ljubljanski pa je izdal dne 13. XI. 1930 nov obrtni list, nakar je zadruga vložila dne 29. XI. 1930 ponovno pritožbo na bansko oupravo in osebnop. deputaciji vložila pri mestnem magistratu pritožbo, ki pa še ni rešena.

Blagajnik g. Kralj je podal blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da znašajo dohodki Din. 22.838.10, izdatki Din. 22.654.— gotovina v blagajni dne 31. XII. 1930 Din. 184.10. Čisto zadružno premoženje znaša 43.819 Din. 67 par. Sprejeto.

Proračun dohodkov in izdatkov v znesku Din. 24.000.— za leto 1931. je bil sprejet soglasno. Na predlog gospoda Perdana ostane ista zadružna doklada, kakor lansko leto in sicer: 35 Din, 60 Din, 110 Din, 160 Din in 260 Din.

G. Breskvar predlaga občnemu zboru resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta in ki se glasi:

Občni zbor se je bavil z gospodarskim in brezposelnim problemom čevljarske stroke in sklenil sledeče: Obrtna in Produktivna zadruga sta interesirani na razvoju brezposelnosti, toda ne samo delojemalcev, temveč tudi delodajalcev, t. j. mojstrov samih. Nujno je potrebno, da se združita obe organizaciji in se skupno borita, da se odpomore pretečemu sušmarstvu in konkurenci v čevljarski stroki. Potrebno je:

1. Pospešitev in uveljavljenje obrtnega zakona, da se zamore uspešno zaščititi čevljarska obrt.

2. Ustanovitev posebnega gospodarskega sveta, ki bo zasledoval umazano konkurenco ter izdelke, ki jih vržejo na trg nestrokovnjaki z varanjem javnega mnenja in veliko škodo naši obrti in občinstvu. Urosniči naj se namerj, da se ustanovi neobhodno potrebna skupna delavnica, ki se bo bavila tudi s trgovino čevljev in vseh v to stroko spadajoč del. To vprašanje je izredno važno, ker bi se dala v najkrajšem času omiliti brezposelnost. Ni potrebno, da odjemalec kupuje izdelke, ki niso ročno delo in so slabši. Pri konkurenci so tako kakor čevljarska stroka tudi vse druge obrti več ali manj prizadete, ker občinstvo ni zadostno gospodarsko vzgojeno.

2. Veliko vlogo igra današnji sistem državnih licitacij. Državnih dobav sploh ni mogoče dobiti. Tako je n. pr. Produktivna zadruga čevljarskih mojstrov letos oferirala za dobavo 800 parov čevljev pri Poštni direkciji, dobavo pa je dobil neki jud iz Beograda, ker je stavil ceno 139 Din za en par čevljev, t. j. za 7 Din ceneje, kakor mi, ki jamčimo z ročnim delom. Pri pregledu dobave pa je bilo ugotovljeno, da čevlji niti tega denarja niso bili vredni, ker je 9 podplatov tehtalo ravno toliko kakor naša 2 podplata. Pri taki štednji pač ni pričakovati nikakih koristi.

Večja produktivnost je v naši stroki potrebna. Treba je poprijeti takoj za produktivna in pozitivna izvajanja našega gospodarskega programa. A to doseči je zelo težko, ker malega obrtnika zakon še vedno premalo štiti, tako se na pr. dovoljuje industrijem ustanavljati popravilnice in vršiti popravila ter sprejemati dela po meri.

Veliko vlogo igra današnji pri uvozu carina. To je zelo težak problem. Bat'a, n. pr. trobi v svet, da je on rešitelj obupalne stroke. Če bi se napravila pri njem nevarna materijala, bi se dalo o tem precej pisati. Pogodba med Českoslovaško in Jugoslavijo za leto 1931. je torej že rešena in nam je obljubljena zaščita.

Državne in privatne organizacije so precej odgovorne za današnji razvoj male obrti. Zbornica TOI je sestavljena na podlagi volilnega sistema. Zato se zelo rada izvršuje v njej se stankarska politika. Vrše se še vedno osebni boji, ki ne morejo prenehati, dokler bo obrtnik tako malo zaveden. Čuje se, da so srbski obrtniki za ločene zbornice. Nihče pa ne pove obrtniku koristi skupne ali ločene zbornice, za katere se poganjajo. Se dolgo ne bomo gotovi z navedenimi organizacijami, dokler se nam ne bo priznala avtoriteta pri državni upravi sami. Vsaka stroka se sme organizirati zase, osobito na gospodarskem polju. Potem šele bo izključena vsaka korupcija. To bi bilo v korist državi sami

in tudi omenjenim organizacijam. Prišel bo čas, ko bomo stopili pred javnost s krivicami, ki se nam gode in šele tedaj bomo videli ali je boljša skupna ali ločena zbornica.

Kaj rado se govori, da nas vzdržuje kapital. To se vidi od velekapitalista »Bat'ic«, ki nam je odvzel s popravili še zadnji kos kruha kljub vsem prizadevanjem organizacije. Zato je nujno potrebno, da se vse stroke organizirajo za končni cilj, ker bo iz tega prišla gotovo boljša bodočnost za male obrtnike. Ni še zamujen čas. Treba je le duševno dvigniti narod in posvetiti tudi v malo kajžo, iz katere tudi lahko zraste kaj velikega.

Po sprejetju resolucij se je oglasil k besedi g. Milko Krapež, ki je podarjal predvsem potrebo izobrazbe naraščaja. Dalje je omenjal nelojalno konkurenco, ki je kaznjiva ter tujo konkurenco, proti kateri se je zelo težko boriti. Zato predlaga članstvu solidarnost in slogo.

Za predsednika je bil nato sledočih volitvah izvoljen g. Jernej Perdani, za podpredsednika g. Jos. Breskvar. V odbor so izvoljeni gg. Sterle Fr., Kralj M., Rozman Iv., Mencej Iv., Skraba Fr., Zaplotnik Andrej, Zaločkar Al., Oblak Andrej, Kramar Ivan, Bačnik Ivan, Kurent Fr. in Starič Fr.

Zastopnik Zbornice TOI g. dr. Pretnar je omenjal težkoče obrtnika na deželi in pripomnil, da se je posrečilo doseči, da bo čevljar prost davka na poslovni promet. Dalje je podal razna pojasnila iz novega obrtnega zakona in priporočal, naj bi pričeli akcijo, da bo v vsaki delavnici razobešen napis »Spoštuj domač ročni izdelek, — proč s tujim blagom!«

G. Steinman je poročal o praktičnem pouku na obrtni-nadaljevalni šoli in pozival članč, da vajence redno pošiljajo v šolo. Predlagal je, naj zadruga ne oprost nobenega vajenca, ki ne bi imel odhodnega izpričevala o obrtni-nadaljevalni šoli. (Sprejeto.)

Sledile so še razne debate in je gospod predsednik grajal umazano konkurenco med člani. Občni zbor je trajal do 13. ure.

Važna konferenca o sistemizaciji pristanišč na Sušaku, v Martinščici in Bakru.

Po odredbi prometnega ministrstva se bodo 16. t. m. na Sušaku sestali zastopniki prometnega in trgovskega ministrstva, trgovskih zborov v Ljubljani in v Zagrebu, ki teži proti gornjemu delu našega Primorja. Konferenca bo imela značaj ankete in bo trajala več dni. Razpravljali bodo o zgraditvi celokupnega kompleksa luk v gornjem delu Primorja, in sicer Sušaka, Martinščice in Bakra. Sestali se bodo v konferenčni dvorani nove občinske zgradbe na Sušaku dne 16. t. m. ob 9. uri popoldne.

Na prvem sestanku bodo razpravljali o vseh predlogih, ki se nanašajo na vprašanje luke v Martinščici v zvezi z ustvaritvijo načrta za sistemizacijo pristaniškega kompleksa v gornjem delu Primorja. Naslednjega dne bodo odšli na lice mesta, da v Martinščici,

Okusna in zdrava

Kolinska
TVORNICA
ČIKORIJE

Kolinska kava!

Bakru in pri Sv. Ani primerjajo predloge z dejanskim stanjem. Na poslednjem sestanku, ki se bo vršil drugi dan na Sušaku, bodo končno sklepali o vseh stavljenih predlogih. Ker je železniška zveza med bakarsko postajo in luko že dograjena in je prvi vlak že preizkusil progo od postaje do morja, je odstanjena zadnja zapreka, da se tudi Bakar pridruži pristaniškemu kompleksu gornjega dela Primorja. Na anketi bodo poleg drugega tudi ugotovili, kaj je še vse potrebno, da se dovrši gradnja bakarske luke, brez katere ne bo mogoča organizacija pristaniške manipulacije.

ZAHVALA

Gospod Kajo Delić, zlatarski mojster v Ljubljani, je praznoval dne 19. aprila t. l. 60-letnico rojstva. Ob tej priložnosti je daroval v podporni fond Zadruga urarjev, zlatarjev, optikov, gravirjev in pasarjev v Ljubljani, znesek 100 Din. Zavednemu in agilnemu odborniku zadruga, izreka zadržano načelstvo za velikodušno darilo najtoplejše zahvalo.

Dobave.

Dobave. Vršili se bosta naslednji ofertalni licitaciji: Dne 5. maja t. l. pri Komandi pomorskega arsenala v Tivtu glede dobave medenine in bakrenega materiala; pri Komandi mornarice v Zemunu pa glede dobave 300 komadov odej. — (Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani interesentom na vpogled).

Oddaja zakupa kolodvorske restavracije na Postaji Pragersko se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 4. maja t. l. pri Direkciji državnih železnic v Ljubljani. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri isti direkciji).

Prodaja raznega blaga se bo vršila dne 20. aprila t. l. ob 9. uri dopoldne pri Glavni carinarnici v Ljubljani. — (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani.)

Oddaja del pri razširjenju zgradbe se bo vršila potom ofertalne licitacije dne 5. maja t. l. pri inženjerskem odde-

ku Komandev Savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Oglas je na vpogled v pisarni Zbornice za TOI v Ljubljani, pogoji pa pri istem oddelku).

Že v 24 urah

kemično snaži, plisira in barva obledele obleke, plašče, klobuke itd. — škrobi in svetlo-lika srajce, ovratnike in zapestnice. Pere, suši, munga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH.

Stavbeno in pohištveno mizarstvo

Alojzij Trink

Ljubljana, Linhartova ul. 8
TELEFON 28-56

Točna postrežba! Cene solidne!

VI. Mednarodni sejem v Solunu se vrši od 13. do 27. septembra 1931. Prijave dobijo interesenti v pisarni Zbornice TOI v Ljubljani.

DNEVNO SVEŽE PRAZENA

MOTOH KAVA

LJUBLJANA
VODNIKOVA TRG ST. 8.

KREDITNO DRUŠTVO MESTNE HRANILNICE LJUBLJANSKE

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvrdkam

ORIENT

LAKE, COPICI, TERPENTIN, FIRNEZ, STROJNO OLE, UMETNIŠKE BARVE, PRAŠNO OLE, POLSKE BARVE, LUMNE BARVE, PISTNE OLJINATE BARVE

PRODAJALNA DUNAJSKA C. 14 LJUBLJANA
SOLEJTRGOVINA SCHNEIDER & SVEROVEN

PRVOVRSTNI MATERIAL - NIZKE CENE !!

Kdor oglašuje, ta napreduje!

IVAN JAX in sin
Ljubljana, Gosposvetska cesta 2.

Šivalni stroji
Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.
15 letna garancija — Vezenje se počuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji znamke „Adler“

Kolesa iz prvih tovarn, Dürkopp, Styria, Kayser-Nero. Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje tudi na obroke. — Cenilke franco in sestonj.

Tvornica ZA DUŠIK D. D. in **AGA-RUŠE**

udružene Jugoslov. tvornice acetilena in oksigena d. d.

zadevajučeta s svojimi prvovrstnimi proizvodi:

KARBIDOM-DISSOUS-PLINOM in KISIKOM

Širok voo Jugoslavije na stotine

avtogenskih varilcev

in njihova tiskotermi mirno, lepo in celovito

acetilensko luč

Inkorporirajte tudi Vi to njihovo proizvede v svoje korist!

OBRTNA BANKA V LJUBLJANI
CENTRALA: KONGRESNI TRG 4   PODRUŽNICA: LJUTOMER

Telefon št. 2508   Račun pri pošti hranilnic v Ljubljani št. 12.051   Telefon št. 2508

Daje kredite v obrtne svrhe, pospešuje ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkvalitetneje. Vloge na kajličke in na tekoči račun se obrestujejo kar najugodnejše, vezane vloge po dogovoru primerno višje

Urednik Ivan Lombar. — Za izdajatelja: Obrotnega Vestnika: Ivan Mikolaj. — Tisk: Nemška tiskarna. — Prokurist: Fera Janžek. — Vsi v Ljubljani.